

«Vi fårkje nokke vi - nei, vi fårkje nokke vi»

2022-10-30

© Bergensavisen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Debattansvarlig
Karoline Baug

DEBATT

» **Bl med i debatten:** I BA tar vi imot debattinnlegg, personlige historier og skråblikk på e-post: debatt@ba.no Lengde: fra 1500 tegn for innlegg, 4500 tegn for hovedinnlegg. Vi publiserer som hovedregel kun innlegg med fullt navn. Innlegg blir redigert etter god presseskikk, og kan bli kuttet hvis de er for lange.

«Vi fårkje nokke vi - nei, vi fårkje nokke vi»

Statsbudsjettet er så trist for oss i vest at en omskriving av den gamle og bergenspatriotiske slageren til Kurt Foss og Reidar Bø er på sin plass.

INNLEGG

Hans Martin Moxnes
spalst i BA

Det har gått 67 år siden duoen Kurt Foss og Reidar Bø fremførte «Vi e'kje nokke vi», med undertittelen «Vi e'kje fra Norge - vi e' fra Bergen», i Chat Noir-ryevyen «Store Øyeblikk». Den ironiske sangen, skrevet av østlendingen Arild Haga, ble en gjenganger i «Ønskekonserten» i mange år deretter.

■ En omskriving til «Vi fårkje nokke vi» ville muligens bli påtalt av musikkpolitiet. Men jeg vil likevel anbefale at en med talent for slikt gjør et forsøk - nå med forslaget til neste års statsbudsjett som inspirasjonskilde. For det er i sannhet trist løsning sett med en vestlendinges øyne.

■ Bygge- og anleggsprosjekt som har vært planlagt i årevis blir enten kuttet eller skjøvet ut i tid. Av seks store samferdselsprosjekter som skulle bli klare for anleggsstart i 2023/2024, lider tre prosjekter i Vestland denne skjebnen. Det gjelder E134 Røldal - Seljestad med blant annet ny tunnel under Røldalsfjellet, for å styrke E134 som en av hovedveiene mellom Øst- og Vestlandet. Videre gjelder det rassikringsprosjektet på E16 fra Hylland i Aurland til Slaen i Voss, herunder å erstatte Stalheimstunnelen og Sivletunnelen med en lang tunnel. Og det gjelder ikke minst det etterlengtede vei- og baneprosjektet Vossebanen/E16 Arna - Stanghelle, også kalt K5, med byggestart i 2024. Uten 330 millioner kroner i neste års statsbudsjett stopper grunnavståing og kontraktsinngåelser helt opp. «Norges verste vei» forblir like ille på ubestemt tid.

IKKE PENGER: Dette store raset gikk ved Hyvingtunnelen på E16 i nærheten av Bolstadøyri i 2016. Regjeringen har ikke satt av penger i Statsbudsjettet til å fortsette prosessen med ny vei i dette området. Når det gjelder samferdsel er forslaget til investeringer det mest tafatte i manns minne, skriver Hans Martin Moxnes.

FOTO: PAUL SIGVE AMUNDSEN, NTB

■ Og ikke nok med det. Farsen om Ringerikstunnelen, som skal forkorte reisetiden med jernbane fra Bergen til Oslo med én time, fortsetter. I 1992 hestehandelt daværende samferdselsminister Kjell Opseth med SV, og fikk deres støtte til bygging av Lærdalstunnelen mot at Ap stemte for tog tunnel mellom Hønefoss og Sandvika. Mens Opseth stort sett fikk bygget det han ville, fremstår dagens minister for samferdsel, Jon-Ivar Nygård, som hans strake motsetning. Den prosjekterte fellesløsningen med vei og bane på Ringerike skal deles opp, og blir sendt ut til ny prosjektering. Konsekvensen av regjeringens satsing på jernbane både for Aude Lysbakken og alle oss andre blir at reisetid med Bergensbanen forblir 6½ - 7 timer i overskuelig fremtid. «Vi fårkje nokke vi»...

■ Eller gjør vi det? Vel, statens bidrag til det nye Sotra-sambandet har «overlevd». Oppstart av dette OPS-prosjektet (Offentlig Privat Samarbeid) skal skje som

planlagt, med ferdigstillelse om fem - seks år. Byvekst-avtalen innebærer at det også settes av midler i statsbudsjettet til planlegging av ny vei mellom Vågsbotn og Nordhordlandsbrua, og til ny Løyfjellstunnel. Planlegging av Hordfast- sambandet skal også fortsette, hvis regjeringen får det som den vil. Hva resultatet blir etter budsjettforhandling med SV i Stortinget gjenstår å se...

■ I sum fremstår derfor forslaget til investeringer i samferdsel i Vestland som det mest tafatte i manns minne. En og annen betalingsfri fergeforbinding endrer ikke på det. Heller ikke at vedlikehold av veier kan holdes på omtrent samme nivå som tidligere. For næringslivet er dette trist, og selvsagt spesielt utfordrende for den bransjen som lever av å bygge landet.

■ Så sukrer kanskje regjeringen pillen med nye og statlig finanserte bygg? Akk, nei. Meldingene fra for eksempel Universitetet i Bergen og Høgskulen på Vest-

landet er dessverre også at «vi fårkje nokke vi».

■ Nytt bygg for Griegakademiet er ikke nevnt i budsjettet, som betyr at musikkstudentene fortsatt må arbeide i et bygg som for lengst er utdatert. For øvrig er ingen av de planlagte nye studieplassene i 2023 lagt til UiB. De høye strømkostnadene i Sør-Norge er heller ikke hensyntatt i budsjettene som universiteter og høyskoler skal leve med.

■ Forsvaret er en av få vinnere i statsbudsjettet, med en samlet økning på nesten 7 milliarder kroner i forhold til inneværende år. Den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør begrunnelsen for denne satsingen åpenbar. Men effekten av større bevilgninger til drift og innkjøp av materiell for det sivile samfunnet er liten. Forsvarsbygg får på landsbasis ca 300 millioner kroner til vedlikehold av bygg og anlegg, og det er ikke planlagt investeringer i nye prosjekter.

■ Å karakterisere regjeringens

bråstopp i satsingen på nye bygg og anlegg som distriktsfiendtlig, er dermed ingen overdrivelse. Minst like bekymringsfull er de langsiktige konsekvensene for kompetansen i landets største distriktsnæring. Mange virksomheter frykter allerede at ingeniører vil forsvinne til andre bransjer eller må sies opp som følge av mangel på nye oppgaver. Tilsvarende vil fagopplæringen kunne bli alvorlig svekket. For hvor mange bedrifter vil ta inn nye lærlinger når ordreinngangen plutselig blir svært usikker?

■ Regjeringen skal ha ros for at den forbereder nasjonen på tøffere tider. Faren er imidlertid at tilnærmet full stans i bygging av infrastruktur ikke bare blir et unntak for 2023, men regel for mange år fremover. I et budsjett med totale utgifter på svimlende 1.748 milliarder kroner må derfor Stortinget gjøre endringer som ivaretar helt nødvendige behov for utvikling av samfunnet. Store og Vedum må få slippe at «Vi fårkje nokke vi» blir en ny landeplage.